703/04

Den 16. august 2004 blev i sag nr. 61.813:

xxxxxxxx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der er født i 1953 og som har livsforsikring i Danica Pension, påstår ved sin ægtefælle selskabet tilpligtet at anerkende, at hendes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

Det fremgår af sagen, at klageren den 12/8 1999 og den 30/9 2001 var involveret i to færdselsuheld. Ligeledes fremgår det af sagen, at klagerens forsikring den 1/1 2000 blev omskrevet til en fripolice.

Klagerens ægtefælle gør gældende, at klageren er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne på grundlag af det første færdselsuheld i 1999. Klagerens ægtefælle er endvidere utilfreds med, at forsikringsdækningen er nedsat fra den 1/1 2000 på grund af manglende præmiebetaling. Endelig gør klagerens ægtefælle gældende, at selskabet har vurderet klagerens erhvervsevnetab anderledes end Arbejdsskadestyrelsen.

Selskabet fastholder over for nævnet, at klagerens erhvervsevne først har været tilstrækkelig nedsat efter skaden den 30/9 2001, hvor der skete en forværring af tilstanden. Selskabet har til støtte herfor henvist til Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 30/10

2001, hvor den på baggrund af færdselsuheldet den 12/8 1999 har fastsat klagerens erhvervsevnetab til 50 %.

Selskabet har ved skrivelse af 25/8 2003 til nævnet redegjort for sagen således:

"Den tegnede forsikring er en livsforsikring oprettet gennem BG Bank, der blandt andet giver ret til udbetaling, hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne. Nedsættes erhvervsevnen til mellem halvdelen og 1/3 udbetales den halve forsikringsydelse. Der er en karenstid på 3 måneder.

Forsikringen er pr. 1. januar 2000 omskrevet til fripolice (præmiefri forsikring) på grund af manglende præmiebetaling. For tab af erhvervsevne på mindst 2/3 opstået før den 1. januar 2000 ville der også kunne bevilges præmiefritagelse.

Sagsforløb

Den 19. februar 2002 modtager vi en lægeattest fra J. Lægecenter, og den 15. april 2002 modtager vi en anmeldelse fra M.T. [klageren]

Det fremgår blandt andet af oplysningerne, at M.T. har været udsat for et færdselsuheld den 19. august 1999, og at hun som følge heraf har været erhvervsudygtig siden den 1. november 1999. Det fremgår endvidere af anmeldelsen, at M.T. har været udsat for endnu et færdselsuheld den 30. september 2001, som har forværret tilstanden.

For at vi kan vurdere, om M.T. har ret til ydelser fra forsikringen i forbindelse med hendes erhvervsudygtighed, skriver vi til J. Kommune efter oplysninger fra M.T.'s dagpengesag.

Vi modtager papirerne fra kommunen den 26. juli 2002, og det fremgår blandt andet af disse, at M.T. har raskmeldt sig fra den 15. oktober 2000, selv om hun ikke er rask, da familien har besluttet at ville klare sig selv.

Derfor ønsker Danica Pensions lægekonsulent at få forsikrede undersøgt hos overlæge B.K.R. på Hillerød sygehus, og han ønsker at se en kopi af en erklæring af den 9. november 2000 fra samme.

Efterfølgende beder vi M.T. fremskaffe en kopi af resultatet af undersøgelsen fra den 9. november 2000, og vi orienterer hende om, at vi ønsker hende indkaldt til en ny undersøgelse.

Speciallægeundersøgelsen foretages af overlæge A.M.H. den 10. oktober 2002, da overlæge B.K.R. ikke kan påtage sig at foretage denne inden for 3 måneder efter indkaldelsestidspunktet.

Vi modtager de ønskede speciallægeerklæringer i oktober 2002, og disse forelægges for Danica Pensions lægekonsulent.

Den 5. november 2002 skriver vi til M.T., at vi vurderer, hun har ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne fra den 30. december 2001 til den 1. januar 2003 (der skulle have stået 1. februar 2003). Vi har vurderet M.T.'s erhvervsevne i forhold til hendes erhverv som servicemedarbejder og kinesiolog, men vi vil vurdere hendes erhvervsevne inden for ethvert erhverv, hvis hun fortsætter med at være sygemeldt. Samtidig orienterer vi om betingelserne for fortsat udbetaling og størrelsen af udbetalingen.

Da Danica Pensions lægekonsulent vurderer, at det er nødvendigt med en arbejdsprøvning for at få vurderet den fremtidige erhvervsevne i ethvert erhverv, sender vi kopi af speciallægeerklæringen fra overlæge A.M.H. videre til kommunen, og vi opfordrer M.T. til at kontakte kommunen for at få iværksat en arbejdsprøvning. Vi meddeler M.T., at hun må forvente, at udbetalingen fra Danica Pension ophører, hvis hun ikke tager kontakt til kommunen.

Den 7. november 2002 modtager vi et brev fra M.T.'s ægtefælle S.-E.T. Denne anker over Danica Pensions afgørelse, idet han mener, vi bør tage udgangspunkt i det første færdselsuheld den 12. august 1999, da M.T. har været permanent sygemeldt fra den 1. november 1999 på grund af følgerne efter dette.

S.-E.T. henviser til Arbejdsskadestyrelsens, afgørelse af den 30. oktober 2001, hvor de på baggrund af færdselsuheldet den 12. august 1999 har fastsat erhvervsevnetabet til 50%. Han henviser til, at han ved telefonisk henvendelse til Danica Pension har fået oplyst, at de med denne afgørelse vil kunne få udbetalt halvdelen af forsikringsydelsen ved tab af erhvervsevne.

Vi besvarer S.-E.T.'s henvendelse i vores brev af den 28. november 2002. Vi fastholder, at M.T.'s erhvervsevne først har været tilstrækkeligt nedsat efter skaden den 30. september 2001, hvor der sker en forværring af tilstanden, idet der ikke er lægelig dokumentation for, at hendes erhvervsevne har været uafbrudt nedsat ud over karensperioden på 3 måneder. Samtidig fremgår det, at hun har været aktiv i sin selvstændige virksomhed, og hun har været under uddannelse i perioden. Vi skitserer også forskellen på vurderingen af erhvervsevnetab, når der er tale om erstatningsansvar i forhold til vurderingen af tab af erhvervsevne efter forsikringsbetingelserne.

Den 4. december 2002 modtager vi endnu et brev fra M. og S.-E.T., hvor de kommenterer og sammenligner vores breve med forsikringsoversigt, som de tidligere har modtaget. Samtidig spørger de, hvilken dokumentation vi vil have for tab af erhvervsevne efter det første ulykkestilfælde, hvis vi ikke mener, erklæringen af den 9. november 2000 fra overlæge B.K.R. er tilstrækkelig.

Vi besvarer henvendelsen i vores brev af den 16. december 2002, hvor vi blandt andet oplyser, at forsikringsoversigten er en kort oversigt, der viser, hvilken forsikring man har, og at denne skal sammenholdes med forsikringsbetingelserne. Samtidig oplyser vi, at erklæringen fra overlæge B.K.R. ikke beskriver en nedsættelse af erhvervsevnen på mindst halvdelen i ethvert erhverv, og vi oplyser, at forsikringsnummer … er omskrevet til fripolice pr. den 1. januar 2000 på grund af manglende præmiebetaling.'

Den 7. januar 2003 modtager vi brev fra S.-E.T. vedrørende den manglende præmiebetaling. Han anfører, at M.T. selv har villet tage vare på sin økonomi. På grund af følgerne efter skaden den 12. august 1999 havde hun dog ikke overskud til at hol-

de øje med, om forsikringspræmien blev indbetalt, efter at hun havde bedt os om at ændre opkrævningskonto, ligesom hun ikke har haft overskud til at åbne de breve, Danica Pension sendte til hende i forbindelse med den manglende præmiebetaling. Samtidig fastholder han, at M.T.'s erhvervsevne har været nedsat med mindst 2/3 siden det første færdselsuheld, hvorfor vores afgørelse og erstatningsberegning ikke er korrekt.

Den 20. marts 2003 skriver vi til M.T. igen. Vores juridiske afdeling har gennemgået oplysningerne, og vi fastholder, at forsikringen er omskrevet til fripolice på grund af manglende præmiebetaling. Vi finder i øvrigt ikke anledning til at ændre vores tidligere vurderinger, og vi henviser til vores tidligere breve.

Klagen

M. og S.-E.T. klager nu over vores afgørelse, da de mener, at M.T. er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne efter det første færdselsuheld i 1999. Subsidiært klager de over, at forsikringsdækningen er nedsat fra den 1. januar 2000 på grund af manglende præmiebetaling.

Danica Pensions afgørelse

Til klagen skal vi anføre, at vi fastholder den trufne afgørelse.

I henhold til forsikringsbetingelsernes §3 sker indbetaling af præmie via PBS eller i henhold til anden aftale. Ved manglende præmiebetaling bortfalder dækningen 2 måneder efter forfaldsdagen, men vi hæfter dog for den nedsatte forsikringsdækning, som kan opnås ved omskrivning til fripolice.

Præmien frem til den 1. november 1999 er indbetalt via PBS. På baggrund af den efterfølgende manglende indbetaling via PBS sendte vi M.T. en rykker samtidig med, at vi sendte en forsikringsoversigt i januar 2000. Den 2. maj 2000 sendte vi endnu en rykker, hvor vi gav tilsagn om fortsat forsikringsdækning, hvis den manglende præmie blev indbetalt inden den 15. maj 2000.

Da den manglende præmie ikke blev indbetalt, blev forsikringsnummer … senere omskrevet til fripolice pr. den 1. januar 2000. I dette forløb har vi fulgt den procedure, som forsikringsbetingelserne foreskriver omkring manglende præmiebetaling, og konsekvensen af den manglende betaling er meddelt M.T. i vores brev af den 2. maj 2000, ligesom den også fremgår af forsikringsbetingelserne.

For erhvervsudygtigheden, som er opstået efter den 1. januar 2000, er der således kun dækning med fripoliceydelsen, og der kan ikke bevilges præmiefritagelse.

Efter en gennemgang af de lægelige oplysninger i sagen udtaler Danica Pensions lægekonsulent med speciale inden for neuromedicin, at det vil være vanskeligt at godtgøre, at M.T.'s erhvervsevne har været nedsat til halvdelen eller derunder eller til mindre end 1/3 i perioden fra det første færdselsuheld den 12. august 1999 og frem til den 30. september 2001, hvor M.T. atter kommer til skade.

Der er faktuelle oplysninger om, at M.T. trods alt har kunnet arbejde som kinesiolog samtidig med, at hun har læst astrologi og læst til eksamen i faget samt fortsat igangværende uddannelse til psykoterapeut. Ud over dette ser det ikke ud til, at der er søgt behandling for de angivne helbredsmæssige problemer ud over kontakter til egen læge. Først i april 2000 henvises M.T. til specialist.

Vi kan således ikke anerkende, at M.T. skulle have ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne for perioden før færdselsuheldet den 30. september 2001 og slet ikke før den 1. januar 2000.

M.T. anfægter vores vurdering, da der ligger en afgørelse af den 31. oktober 2001 fra Arbejdsskadestyrelsen, hvor der også er taget stilling til erhvervsevnetabet efter erstatningsansvarsloven. Arbejdsskadestyrelsen har skønsmæssigt fastsat erhvervsevnetabet efter ulykken den 12. august 1999 til 50%.

Erhvervsevnetab efter erstatningsansvarsloven kan ikke sammenlignes med tab af erhvervsevne i henhold til forsikringsbetingelserne. Efter erstatningsansvarsloven tages der udgangspunkt i den skadelidtes muligheder for at skaffe sig indtægt ved et

sådant arbejde, som med rimelighed kan forlanges af skadelidte, når erhvervsevnetabet fastsættes.

I henhold til de gældende forsikringsbetingelser anses erhvervsevnen for nedsat, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til dennes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 (præmiefritagelse og udbetaling af den fulde ydelse) eller mere end 1/2 af (udbetaling af den halve ydelse), hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn.

Dermed er grundlaget for fastsættelsen ikke det samme, og vurderingen af erhvervsevnetabet kan ikke sidestilles."

Klagerens ægtefælle har efterfølgende ved skrivelse af 10/9 2003 over for nævnet anført:

"Vedrørende arbejdsprøvning i henhold til Danica Pensions brev af 5. november 2002 (Danica's brev side 2, nederste halvdel), så tog M.T. kontakt til kommunen i januar 2003 for at opstarte arbejdsprøvning. Det er åbenbart ikke lige sådan at opstarte, for kommunen var først klar til at tilbyde M.T. arbejdsprøvning fra d. 7. august 2003. Danica Pension stoppede i øvrigt udbetalingen (vistnok pr. 1. februar 2003), skønt der var taget kontakt til kommunen.

…

Erstatningsansvarsloven, omtaler skadelidtes mulighed for at skaffe sig indtægt, som med rimelighed kan forlanges af skadelidte. Dvs. en vurdering af skadelidtes fremtidige muligheder for at kunne bestride et vilkårligt arbejde, evt. efter omskoling.

Danica Pensions forsikringsbetingelser: § 4 stk. 1 .... når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene ….. Dvs. tager udgangspunkt i den aktuelle uddannelse og erhverv m.m., afgørelsen er ikke statisk, men kan løbende ændres ved forbedret erhvervsevne, evt. i forbindelse med omskoling, jvf. stk. 3. der siger at: Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for ydelserne

ikke er til stede, genoptages præmiebetalingen og en påbegyndt udbetaling af invalidepension ophører.

Vi er altså fuldt ud klar over, at en omskoling til mindre belastende arbejdsopgaver, kan forøge M.T. evne til at tjene mere, hvorefter udbetaling af pension ophører helt eller delvist. Dette tidspunkt er dog ikke opnået endnu, men det var meningen med M.T.'s forskellige kurser de sidste par år, at opnå en aktiv indtjening i egen virksomhed, således at M.T. ikke behøvede at modtage ydelser fra pensionsforsikring eller kommunen.

Danica Pension hæfter sig ved de 'faktuelle' oplysninger om, at M.T. trods alt har kunnet arbejde som kinesiolog samtidig med, at hun har læst astrologi og læst til eksamen i faget. Danica Pension har åbenbart ikke lagt mærke til hvor mange, eller rettere hvor få timer det drejer sig om (jvf. Brev til J. Kommune af 20-04-2003), samt at M.T. gik til 'samme' beregningseksamen 4 år i træk, før hun bestod i år 2003. Hypnose og NLP terapeut uddannelsen kørte kun i vinterhalvåret 2002/2003."

Hertil har selskabet ved skrivelse af 10/10 2003 til nævnet anført:

"Vi har allerede i vores brev af den 5. november 2002 opfordret M.T. til at kontakte kommunen med henblik på en arbejdsprøvning, og vi har skrevet, at udbetalingen fra Danica Pension ikke ville blive forlænget efter den 1. februar 2003, hvis hun ikke selv kontaktede kommunen. Samtidig har vi skrevet, at vi ville foretage en vurdering af M.T.'s erhvervsevne, når vi modtog resultatet af en eventuel arbejdsprøvning.

Den 14. februar 2003 har S.-E.T. oplyst os, at der nu var kontakt til kommunen angående arbejdsprøvningen, men vi kender dog ikke det præcise tidspunkt for henvendelsen til kommunen.

Ifølge oplysninger fra kommunen har de været i tvivl om, om de overhovedet ville tilbyde en ny arbejdsprøvning, da M.T. tidligere havde sagt nej til at deltage i en sådan. Derfor har de haft en længere sagsbehandlingstid i forbindelse med genoptagelsen af sagen.

Da M.T. ikke har taget kontakt til kommunen før 2 til 3 måneder efter vores opfordring, finder vi ikke anledning til at genoptage udbetalingen under arbejdsprøvningsforløbet, da den længere sagsbehandlingstid hos kommunen tager udgangspunkt i M.T.'s tidligere manglende deltagelse i afklaringen af den fremtidige tilknytning til arbejdsmarkedet."

Klagerens ægtefælle har ved skrivelse af 21/10 2003 til nævnet bl.a.:

"Min hustru havde allerede inden Danicas brev d. 5. november 2002 kontaktet sin daværende sagsbehandler i kommunen, M.S., for at høre om mulighederne for at opstarte en arbejdsprøvning, der samtidig kunne dokumentere, hvor meget eller hvilket arbejde min hustru var i stand til at udføre. Min hustru følte sig på daværende tidspunkt meget mere psykisk klar til at gå i gang med arbejdsprøvning, end hun var i 2000, hvor hun (som det 'hedder') havde sagt 'nej tak'. (Som skrevet i sagsakterne: Udbetalingerne fra kommunen er stoppet, men M.T. er ikke rask).

Min hustru fik at vide, at arbejdsprøvningssagen ikke kunne genoptages, idet hun havde sagt nej til det første tilbud, så da Danica skriver d. 5. november 2002 har vi denne melding i baghovedet. Jeg har efterfølgende telefonisk talt med Danica vedrørende problemerne med igangsætning af arbejdsprøvning, men her mangler nedskrevet datoer og samtaleudfald.

…

Der blev aftalt et møde med sagsbehandler M.P., men den første ledige tid var en måned senere, altså d. 14. februar 2003.

…

Men den primære anke er, at jeg mener M.T er berettiget til udbetaling allerede efter 1. ulykke d. 12. august 1999. Desuden mener jeg at Danicas krav om, at arbejdsprøvning skal være igangsat 1. februar 2003 (meddelt d. 16. december 2002), hvis udbetaling skal fortsætte, er en helt urealistisk kort varsel, der kun er fastsat for at Danica, med sikkerhed kan stoppe udbetaling."

Klagerens ægtefælle oplyser ved skrivelse af 8/2 2004 over for nævnet, at T. Kommune har tilkendt klageren førtidspension. Klagerens ægtefælle oplyser endvidere, at klage-

ren under arbejdsprøvning den 2/10 2003 blev påkørt bagfra, og at dette har forårsaget en kraftig opblussen af tidligere skader i nakke og lænd.

Hertil har selskabet ved skrivelse af 19/3 2004 over for nævnet anført:

> "Danica Pensions lægekonsulenter vurderer, at M.T.'s generelle erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder, men først fra oktober 2003, hvor hun atter påkøres bagfra i sin bil.
>
> Selv om det er vores opfattelse, at M.T. først er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne fra oktober 2003, har vi dog valgt at fortsætte udbetalingen ved tab af erhvervsevne fra den 1. februar 2003, hvor denne ophørte. Udbetalingen bevilges frem til forsikringernes udløb."

Klagerens ægtefælle fastholder over for nævnet ved skrivelse af 1/4 2004, at klagerens erhvervsevne allerede efter ulykke den 12/8 1999 var nedsat til under 1/3, og at hun derfor har været berettiget til fuld udbetaling ved tab af erhvervsevne fra den 12/11 1999, hvor karensperioden udløber.

Hertil har selskabet ved skrivelse af 29/4 2004 over for nævnet anført:

> "For en god ordens skyld skal vi blot understrege, at vi ikke er enige i, at M.T. opfylder betingelserne for bevilling af præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne, ej heller til udbetaling af den halve ydelse ved tab af erhvervsevne i perioden fra det første færdselsuheld den 12. august 1999 og frem til hun igen kom til skade den 30. september 2001."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

> "**§ 3. Præmiens betaling**
>
> **…**
>
> **Stk. 3. Manglende betaling**
>
> Betales første præmie ikke efter påkrav, bortfalder forsikringsdækningen. Betales en senere præmie ikke efter påkrav, er Bikuben Pension berettiget til at opkræve et rentetillæg af præmier betalt mere end 1 måned efter forfaldsdag. Forsikringsdækningen bortfalder såfremt præmien ikke er betalt 2 måneder efter forfaldsdag.

Bortfalder forsikringsdækningen, hæfter Bikuben Pension dog for de eventuelle nedsatte forsikringsydelser, der kan opnås ved forsikringens omskrivning til præmiefri forsikring på det tidspunkt, til hvilket præmien er betalt.

…

§ 4. Dækning ved invaliditet/tab af erhvervsevne

Stk. 1. Ret til invalidepension/præmiefritagelse

Ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Nedsættelse af erhvervsevnen må dog ikke skyldes forsæt.

Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse, foreligger når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til – bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn.

…

Stk. 3. Udbetaling af invalidepension/præmiefritagelse

Udbetaling af invalidepension respektive præmiefritagelse får virkning fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i **3 måneder**.

…

§ 13. Forsikringsydelsen

Ydelsen ved tab af erhvervsevne beregnes på grundlag af den på tilkendelsestidspunktet gældende månedlige ydelse. Hvis erhvervsevnen, bedømt efter § 4, er nedsat til mellem 1/3 og 1/2 af den fulde erhvervsevne, er den forsikrede berettiget til udbetaling af halv ydelse."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder ikke anledning til at kritisere, at selskabet på grund af manglende præmiebetaling har omskrevet forsikringen til en fripolice.

Nævnet finder det endvidere ikke tilstrækkeligt godtgjort, at klageren inden omskrivningen til fripolice havde mistet halvdelen eller mere af erhvervsevnen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen